

	УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ (Історія української культури)	
	Обсяг: 3 кредитів ЄКТС	
	Семестр: 2; Курс: 1	
	Дні, Час, Місце: згідно розкладу	

Інформація про викладача

Ім'я	Корнєєва Людмила Леонідівна
Контакти	korneeva.lyudmila@gmail.com тел. 068 387 5360
Робоче місце	Кафедра слов'янської філології, компаративістики та перекладу (ауд.216 Гоголівського корпусу)
Години консультацій	За розкладом

Опис курсу

Курс «Українознавчі студії» (Історія української культури) призначений сформувати у студентів знання та розуміння української культури в ракурсі філософсько-культурологічного і художньо-естетичного аналізу та специфіки її окремих складових.

Курс дає змогу сформувати й поглибити розуміння основних тенденцій і закономірностей історії української культури у ракурсах світоглядного підґрунтя, теоретичних засад, естетичної платформи, історичних та сучасних художніх практик, зв'язках із світовою культурою та мистецтвом. Приділяється увага як українському народному мистецтву та традиціям, так і професійним видам мистецтв, таким як архітектура, образотворче мистецтво, кінематограф та ін. Студенти ознайомлюються з найкращими зразками українського мистецтва у його видо-жанровому розмаїтті.

Курс сприяє оволодінню студентами спеціальною культурологічною, естетичною, мистецтвознавчою термінологією та розвитку вміння використовувати її у практичних завданнях. Передбачається також ознайомлення бакалаврів першого року навчання з основами методології наукового дослідження у галузі української культури (у тому числі в компаративному аспекті), навиками аналізу як цілісних явищ, так і окремих творів української художньої культури.

Курс сприяє світоглядному формуванню студентів як громадян України, їх патріотичному вихованню. Зміст дисципліни також передбачає можливість подальшого використання набутих знань та навичок у практичній фаховій діяльності. Увага буде приділятися не тільки теоретичним аспектам навчання, а й здатності самостійно і успішно розв'язувати комплексні фахові завдання та практичні проблеми в галузі культури.

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Середня освіта (Історія)» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Уміння керуватися у своїй діяльності на сприяння сталому розвитку, верховенство права, дотримання прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН3. Уміння використовувати різноманітні методи для ефективної комунікації на професійному та соціальному рівнях.

ПРН22. Уміння розглядати суспільні явища у розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу, співвідносити історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії та використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу..

ПРН23. Уміння співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країн та природними умовами, користуючись картою, пояснювати причини і наслідки історичних подій, процесів вітчизняної і всесвітньої історії, основні тенденції розвитку міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками і факторами навколишнього середовища, характеризувати, спираючись на карту, історичний процес та його регіональні особливості.

ПРН24. Уміння порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії, виявляти інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб й їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку, оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи, що деякі джерела можуть бути необ'єктивними.

Мета навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Середня освіта (інформатика)» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних компетентностей:

ЗК3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ФК16. Здатність працювати з джерелами інформації (інформаційна компетентність).

ФК17. Здатність орієнтуватися в історичному часі, орієнтуватися в науковій періодизації історії та використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу (хронологічна компетентність).

ФК19. Здатність визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу пояснення фактів, явищ, процесів (логічна компетентність).

ФК20. Здатність формулювати оцінки й версії фактів, явищ, процесів (аксіологічна компетентність).

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20/6* год.) та практичних занять (10/4 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60/80 год.). Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації.

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, посібників із історії української культури та культурології; наукових джерел інформації у галузях дослідження сучасної української та зарубіжної культури; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

* – денна/заочна форма навчання

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Культура як об'єкт культурологічного аналізу. Українська філософсько-культурологічна думка	2	2
2	Українська народна культура: музичний фольклор та традиційні українські ремесла	4	
3	Українська архітектура	4	2
4	Українське образотворче мистецтво	4	
5	Український художній авангард	2	2
6	Українська музика та театр	2	
7	Український кінематограф	2	
Разом		20	6

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Культура як об'єкт культурологічного аналізу. Українська філософсько-культурологічна думка.	2	
2	Українська народна культура	2	
3	Українська архітектура	2	2
4	Розвиток українського образотворчого мистецтва	2	
5	Український кінематограф	2	2
Разом		10	4

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Культура на землях сучасної України у найдавніші часи.	5	5
2	Особливості розвитку української культури з XI по XVIII ст	10	15
3	Українська культура XIX - поч. XX ст.	15	20
4	Українська культура XX ст.	15	20
5	Актуальна проблематика української культури XXI ст	15	20
Разом		60	80

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Тема	Вид роботи	Розподіл балів
Культура як об'єкт культурологічного аналізу. Українська філософсько-культурологічна думка.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми. Робота на практичному занятті. Виконання тестових завдань.	0–15
Українська народна культура та мистецтво	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми. Ознайомлення з ілюстративним матеріалом. Виконання тестових завдань. Робота на практичному занятті.	0-15
Українська архітектура	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми. Ознайомлення з ілюстративним матеріалом. Виконання тестових завдань. Робота на практичному занятті.	0-15
Українське образотворче мистецтво	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми. Ознайомлення з ілюстративним матеріалом. Виконання тестових завдань. Робота на практичному занятті.	0-15
Український кінематограф	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми. Перегляд та аналіз обраних фільмів. Виконання тестових завдань. Робота на практичному занятті.	0–20
Розвиток української культури від часів Русі до сучасності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу за навчальною літературою та джерелами. Складання заліку.	0-20

Політика курсу

- **Відвідування та / або участь:** Відвідування аудиторних та/або дистанційних лекцій (або їх перегляд на УНКОМ) є наполегливо рекомендованим, оскільки лекції передбачають демонстрацію ілюстративного матеріалу та коментарі викладача, що не дублюється у матеріалах для підготовки до практичних. Відвідування практичних (та/або виконання завдань на УНКОМ) є обов'язковим, оскільки кожний студент отримує бали за кожну тему практичних занять і пропуск без поважної причини суттєво зменшує загальний бал за предметний курс.
- **Пропуски практичних з поважної причини або запізнення із виконанням завдань практичної роботи:** При пропуску аудиторного практичного заняття наявність поважної причини дає можливість скласти тему пропущеного практичного заняття пізніше (наприклад, наприкінці наступного практичного заняття). Виконання тестів з практичних на УНКОМ, яке не відбулось вчасно з причин відсутності або поганої якості інтернет-зв'язку може бути зроблене пізніше (звісно, в межах розкладу, тривалості навчального курсу), коли якість інтернет-зв'язку це дозволить, або студент знайде доступ до іншого варіанту інтернет-зв'язку для виконання роботи. Крайньою межею завершення усіх форм роботи є один день до підсумкової форми контролю (заліку).

- **Переоцінка:** переоцінка відбувається у разі моєї помилки/неуважності при оцінюванні, або технічної помилки у тестах на УНІКОМ. У такому випадку рекомендую студентам звернути мою увагу на невідповідність оцінки чи тестових питань. Претензії приймаються безпосередньо після оцінювання або виконання тестів.
- **Перескладання:** Перескладання без поважної причини не практикується. Добір балів можливий на заліку.
- **Академічна доброчесність та плагіат.** Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobro_chesnist.pdf). Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється. У разі виконання колективних форм роботи оцінюється внесок кожного учасника.
- **Мобільні пристрої** на занятті використовуються з навчальною метою.
- **Поведінка в аудиторії:** Якщо запізнились — заходьте тихенько і не вітаючись голосно. Якщо треба вийти — мовчки підняли руку і жестом вказали на двері. Якщо хочеться пити — дозволені безалкогольні напої. Вживати їжу — не бажано. Якщо виникає питання до лектора — можна підняти руку і, після надання слова, його озвучити. Ціную тишу в аудиторії і увагу присутніх! Крім того, здобувач вищої освіти має можливість ознайомитися з Правилами внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципами і правилами поведінки, визначеним у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf).
- **У разі дистанційного формату занять:** намагайтесь вчасно встановлювати інтернет-зв'язок і не запізнюватись на заняття. Не забудьте відключити ваш мікрофон/камеру, коли говорять інші, і включити мікрофон, коли слово надано вам. За наявності технічної можливості краще брати ваше слово з увімкненою камерою, - але це не є обов'язковою вимогою!
- **При виникненні будь-яких проблем, питань або побажань із змісту, організації або вашої особистої участі у форматах курсу** – не сумнівайтесь і не соромтесь звернутись з питанням або пропозицією до викладача (в аудиторії, або повідомлення на УНІКОМ, електронна пошта, телефон, телеграм/вайбер – на вибір). **Я працюю для вас!**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Греченко В. А. Історія та культура України: підручник / – Харків, 2017.
2. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Решко В.А. Історія світової та української культури. Київ, 2010.
3. Корнєєва Л.Л. Теорія культури. Курс Лекцій. Ніжин, 2020.
4. Матвєєва Л.Л. Культурологія. Курс лекцій. Київ, «Либідь», 2005
5. Фареній І. А. Історія української культури з найдавніших часів до кінця XVIII століття : короткий курс лекцій для студ. заоч. форми навч. / І. А. Фареній; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси: Вертикаль, 2012.

Додаткова література:

1. Анісімов В. В. Історія української культури: слов.-довід.: навч. посіб. для студентів ВНЗ / -

Київ : УБС НБУ, 2014.

2. Вербицька П. В. Історія української культури: європейський контекст : навч. посіб. / П. В. Вербицька, І. Я. Хома; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015.
3. Історія української культури : навч.-метод. посіб. / О. А. Любич, В. В. Співак, О. І. Олійник, О. С. Третяк, С. О. Чебоненко; - Чернігів: Десна Поліграф, 2017.
4. Історія української культури: термінол. слов. / уклад.: С. О. Костилева; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - К., 2010
5. Культурологія: Українська та зарубіжна культура / за ред. М. Заковича. Київ, 2007.
6. Левчук Л.Т., Гриценко В.С., Єфименко В.В. та ін. Історія світової культури: Культурні регіони. Київ, 2000.
7. Перегуда Є. В. Історія української культури : навч. посіб. / Є. В. Перегуда, В. Ф. Деревінський, П. О. Дьомкін, В. П. Макогон, С. В. Стеценко. - Київ, 2015.
8. Українознавчі студії / Історія української культури: В 5 т. Київ, 2001. - Т. 1. Історія культури давнього населення України.
9. Українознавчі студії / Історія української культури: В 5 т. Київ, 2001. - Т. 2. Українська культура XIII-першої половини XVII ст.
10. Українознавчі студії / Історія української культури: В 5 т. Київ, 2003. - Т. 3. Українська культура другої половини XVII-XVIII ст.
11. Українознавчі студії / Історія української культури: В 5 т. Київ, 2005. - Т. 4. - Кн. 2. Українська культура другої половини XIX ст.

Інформаційні ресурси:

- Національний музей народної архітектури та побуту України: <https://www.pyrohiv.com/>
- Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» honchar.org.ua
- Національний художній музей України: <https://namumuseum.business.site/>
- Національний музей мистецтв імені Варвари та Богдана Ханенків <https://khanenkomuseum.kiev.ua/>
- Державне агентство України з питань кіно: <https://usfa.gov.ua/>
- Державний фільмофонд України «Національний центр Олександра Довженка» (також Довженко-Центр) <https://dovzhenkocentre.org/>
- Центр сучасного мистецтва PinchukArtCentre: <https://new.pinchukartcentre.org/>